

Ringmärkningen vid Tåkern 2012

Lars Gezelius

Under året ringmärktes drygt 4400 fåglar, vilket är den fjärde högsta årssumman sedan 1964. Det blev årsrekord för skräntärna, st. hackspett, entita, talgoxe, grönsiska och stenkäck. Tåkernmärkta fåglar rapporterades från bl.a. Portugal och Italien. Fynd av ringar har gjorts på lite udda ställen som under en altan, under en fotölj och i en engelsk åker... Några lokala kontroller från Roxen och Kvismaren blev det också.

Under året märktes 4406 fåglar av 71 arter, vilket är det fjärde högsta årssumman. Totalt har nu drygt 107 000 fåglar av 155 arter märkts i fältstationens regi sedan starten 1964. Det blev ingen ny märkart, men årsrekord för skräntärna (i Gryts skärgård), st. hackspett, entita, talgoxe, grönsiska och stenkäck. Bland ovanliga märkarter kan nämnas småfläckig sumphöna, kornknarr, småsnäppa, dvärgbeckasin och forsärla. Drygt 700 fåglar märktes av Göran Bergengren vid Slästorp, Boxholms kommun, bl.a. kattuggla, samt många mesar, finkar och siskor.

Märkning av boungar

Under året märktes 1084 boungar av 23 arter, vilket är mycket högt. Arbetet koncentrerades som vanligt på måsar och holkhäckande arter. Skrattmåsar, fisktärna märktes i normal omfattning. Bland ovanligheter detta år var sex forsärlor samt 91 märkta skräntärnor i Gryts skärgård. Antalet märkta boungar i holkar blev drygt 600, vilket är ett fåmånligt högt antal. Flest blev det som vanligt av svartvit flugsnappare med 290 ungar märkta.

Höstmärkning

Fångstinsatsen vid Renstad kanal 1 juli till 13 oktober resulterade i 3501 nättimmar, varav 3356 föll inom ramen för den standardiserade vassmärkningen. Antalet nättimmar var i juli 1456, i augusti 1341, i september 494 och i oktober 65. Vad gäller trender, i form av antalet fåglar märkta

per 100 nättimmar, kan vi konstatera att det blev mer normala antal för sävsångare och rörsångare efter toppåret 2011 (se figur 2). Sävsparven hade däremot en dålig säsong med två fångade per 100 nättimmar, vilket är långt under medel på fem. Under hösten fångades även en del vadare vid Sjötuna, t.ex. 18 kärrsnäppor och en småsnäppa.

Småsnäppa nr 16 i stationens historia och den första sedan 1975...så söt! FOTO: PAUL-AUGUST SCHULT

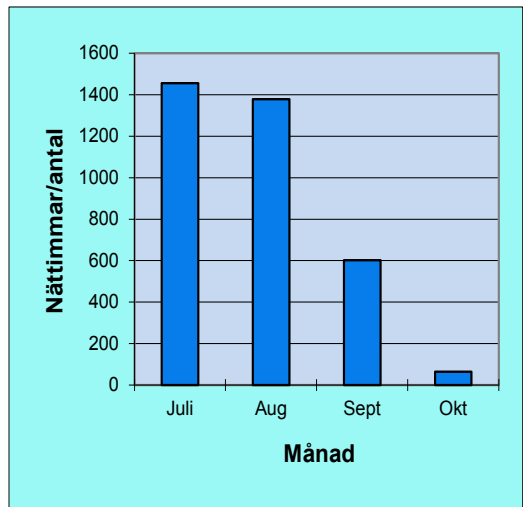
Samling vid märkplatsen. Paul-August Schult, Pia Fetting, Elise Domke och Ogün Türkay.

FOTO: ADAM BERGNER

Återfynd och kontroller

Hittills har vi fått rapport om 32 kontroller/återfynd från 2012 samt ytterligare 11 återfynd som gjorts tidigare år. Vi kontrollerade bl. a. tre italienska sävsångare och vi fick sex återfynd av arten däriifrån. Tre skratmåsar kontrollerades i England och sex rörsångare kontrollerades i Belgien. En stenkäck kontrollerades i England och en skrântärna i Portugal. En fisktärna blev nästan 10 år.

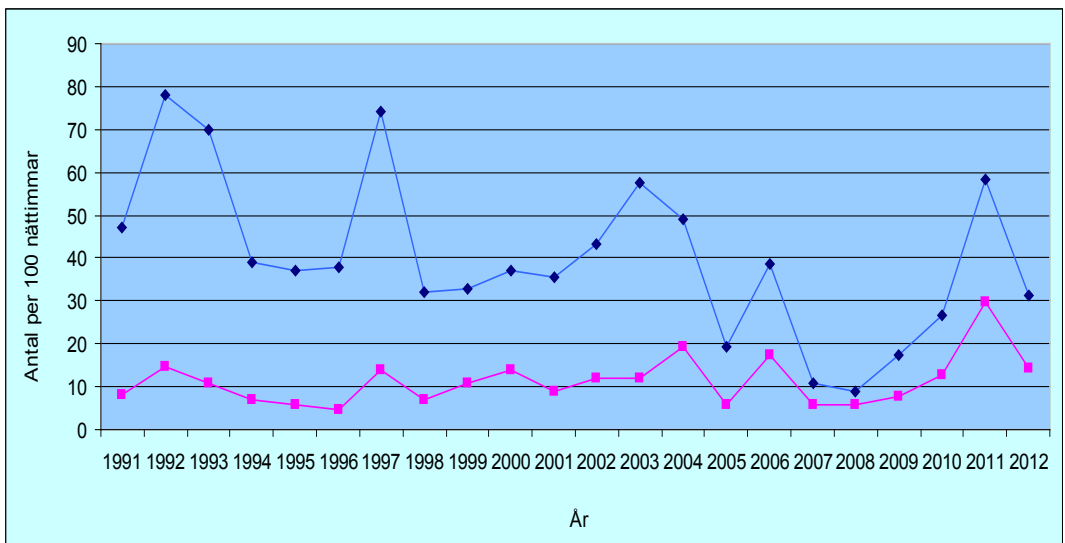
I sammanställningen nedan presenteras årets återfynd utanför Tåkern och kontroller av ej Tåkernmärkta fåglar. På första raden anges märkplats och på andra raden anges kontroll- eller återfyndsplats. Efter märk- eller kontrollplats anges avstånd mellan platserna, förfluten tid mellan tillfällena, samt riktning i grader (se figur nedan). Om inget annat sägs har fåglarna kontrollerats av ringmärkare och släppts.

Figur 1. Antal nättimmar vid den standardiserade fångsten vid Renstad kanal 2012.

Under hösten fångades 18 kärrensångare vid Sjötuna. Här ett ex som beundras av Paul-August Schult.

Figur 2. Antal fångade rörsångare (blå) och sävsångare (röd) per 100 nättimmar vid Renstad kanal 1992-2012.

Tabell 1. Antalet ringmärkta fåglar 2012. Inom parentes anges hur många som var boungear.

Vattenrall <i>Rallus aquaticus</i>	3	Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	4
Småfläckig sumph. <i>Porzana porzana</i>	2	Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	10
Kornknarr <i>Crex crex</i>	1	Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	6
St. strandpipare <i>Charadrius hiaticula</i>	1	Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	25 (5)
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	11 (11)	Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	14
Småsnäppa <i>Calidris minuta</i>	1	Grönsångare <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	3
Kärrensäppa <i>Calidris alpina</i>	18	Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i>	3
Dvärgbeckasin <i>Lymnocyptes minima</i>	3	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	259 (17)
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	2	Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	3
Drillsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	3	Svartvit flug. <i>Ficedula hypoleuca</i>	300 (290)
Skrattmåsar <i>Larus ridibundus</i>	168 (168)	Skäggmes <i>Panurus biarmicus</i>	76
Skräntärna <i>Sterna caspia</i>	91 (91)	Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	11
Fisktärna <i>Sterna hirundo</i>	65 (65)	Entita <i>Poecile palustris</i>	48 (22)
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	1 (1)	Talltita <i>Poecile montanus</i>	6
Kattuggla <i>Strix aluco</i>	4 (3)	Svartmes <i>Periparus ater</i>	7
Tornseglare <i>Apus apus</i>	1 (4)	Blåmes <i>Cyanistes caeruleus</i>	441 (112)
St. hackspett <i>Dendrocopos major</i>	17	Talgöxe <i>Parus major</i>	466 (209)
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	7 (5)	Nötväcka <i>Sitta europaea</i>	36 (11)
Trädpiplärka <i>Anthus pratensis</i>	6 (5)	Trädkrypare <i>Certhia familiaris</i>	5
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	1	Nötskrika <i>Garrulus glandarius</i>	1
Forsärta <i>Motacilla cinerea</i>	6 (6)	Kaja <i>Corvus monedula</i>	2
Sädesärta <i>Motacilla alba</i>	15	Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	39 (36)
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	4	Pilfink <i>Passer montanus</i>	78 (14)
Rödthake <i>Erithacus rubecula</i>	26	Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	15
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	1	Bergfink <i>Fringilla montifringilla</i>	4
Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	5	Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	129
Koltrast <i>Turdus merula</i>	11 (4)	Steglits <i>Carduelis carduelis</i>	1
Björktrast <i>Turdus pilaris</i>	4 (1)	Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	124
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	5	Hämpling <i>Carduelis cannabina</i>	2
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	1	Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	6
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	3	Domherre <i>Phyrrhula phyrrhula</i>	7
Vassångare <i>Locustella luscinioides</i>	5	Stenkäck <i>Coccothraustes coccoth.</i>	2
Sävsångare <i>Acrocephalus shoenob.</i>	494	Gulspary <i>Emberiza citrinella</i>	11 (3)
Kärnsångare <i>A. palustris</i>	18	Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	125 (5)
Rörsångare <i>A. scirpaceus</i>	1091	Antal arter: 71	
Trastsångare <i>A. arundinaceus</i>	12	Summa:	4406 (1084)

Fåglarnas ålder och kön anges enligt följande:

00 = bounge

10 = första kalenderåret

1+ = första kalenderåret eller äldre

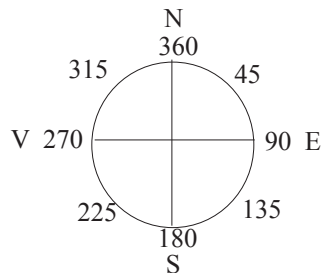
20 = andra kalenderåret

2+ = andra kalenderåret eller äldre

3+ = tredje kalenderåret eller äldre

M = hane

F = hona

Märk-/kontrollplats: Tåkern / 58.19N 14.46E,

Åsbo / 58.12N 15.09E

Horn / 57.54N 15.53E

Kim Arrio och Joakim Wallin ringmärker vid fågelmatningen vid Glänås.

Skrattmåsar (*Larus ridibundus*)

EL71287	06-01-21	3+	Hempsted, Gloucester, ENGLAND 51.51N 02.17E
	12-04-05	2+	Täkern/1297 km/6 år 75 dagar/50 grader (NE) "Nyligen död. Troligen tagen av okänt djur, huvudet saknades"
6084589	80-06-13	00	Täkern/1097 km/x dagar/248 grader (WSW)
	12-07-19		Scunthorpe, Humberside, ENGLAND 53.35N 00.39E "No bird, found the ring while metal detecting in a field."
6216698	07-06-08	00	Täkern/1204 km/5 år 148 dagar/249 grader (WSW)
	12-11-02	3+	Siddington, Cheshire, ENGLAND 53.15N 02.14E "Photographed well" (även avläst där 2010)
6431531	11-06-04	00	Täkern/832 km/286 dagar/225 grader (SW)
	12-03-16		Giethoorn, Overijssel, HOLLAND. 52.44N 06.06E "Nyligen död. Funnen" "måsar"
6431618	11-06-04	00	Täkern/1209 km/262 dagar/238 grader (WSW)
	12-02-21	1+	Broomfield park, London, ENGLAND 51.37N 00.07E "Ringgen avläst utan fångst"

FOTO: LARS GEZELIUS

Vassångarduo, två på samma nätrunda, bara i Tåkern?

Skräntärna (*Sterna caspia*)

7201614	10-06-17	00	Dannskären, Östergötland/1840 km/2 år 20 dagar/214 grader (SW)
	12-07-06		Lansargues, Heralult, FRANKRIKE. 43.36N 04.06E "Ringen avläst utan fångst"
7204540	12-06-09	00	Röskär, Östergötland/2957 km/84 dagar/228 grader (SW)
	12-09-01	10	Faro, Faro, PORTUGAL. 37.00N 07.55E "The bird was alive and with one of its parents, possibly with both of them"
7204577	12-06-09	00	Röskär, Östergötland/1835 km/123 dagar/214 grader (SW)
	12-10-10	1+	Aigues-Mortes, Pyrenees-Atlantiques, FRANKRIKE. 43.34N 04.12E "..omhändertagen skräntärna." "Fågeln har ej släppts ännu, då högra vingen är bruten. .. Fågeln kommer inte att släppas och kommer troligen att dö."

Fisktärna (*Sterna hirundo*)

4342148	00-06-06	00	Tåkern/1072 km/9 år 321 dagar/228 grader (SW)
	10-04-23	3+	Zeebrugge, West-Vlaanderen, BELGIEN/51.20N 03.11E

Lars Gezelius (t.v.) och Pau Lucio med ett knippe skäggeasar.

Koltrast (*Turdus merula*)

4524710	10-07-23	00	Horn, Östergötl./755 km/219 dagar/232 grader (SW)
	11-02-27	20 M	Holwierde, Groningen, HOLLAND. 53.22N 06.54E
4502050	09-03-24	2+ M	Slåstorp, Åsbo./71 km/3 år 72 dagar/43 grader (NE)
	12-06-03		Svärtinge, Östergötland. 58.40N 15.59E "Hittade ett skelett av fågeln under vår altan som vi rev."

Trastsångare (*Acrocephalus arundinaceus*)

3581157	12-06-21	00	Rysjön, Kvismaren, Närke, 59.11N 15.23E
	12-08-14	10	Tåkern/103 km/54 dagar/201 grader (SSW)

Rörsångare (*Acrocephalus scirpaceus*)

10411449	07-09-02	2+	Uebersyren, LUXEMBURG. 49.38N 06.17E
(BLB)	11-08-02	2+ F	Tåkern/1111 km/3 år 355 dagar, 27 grader (NNE) (även kontrollerad på Nidingen 20 maj 2010)
CG57876	09-09-08	10	Tåkern/1033 km/2 år 331 dagar/216 grader (SW)
	12-08-14	2+	Sourbrodt, Liege, BELGIEN. 50.29N 06.08E
CN46451	11-07-26	10	Tåkern/1051 km/21 dagar/219 grader (SW)
	11-08-16	10	Stockay, Liege, BELGIEN. 50.35N 05.21E

FOTO: OGÜN TÜRKAY

Skäggmesar. Drygt 13 000 har ringmärkts vid Tåkern genom åren.

CN70750	12-08-13	10	Säbyviken, Roxen, Östergötland. 58.27N 15.36E
	12-08-17	10	Tåkern/51 km/4 dagar, 253 grader (WSW)
CN97091	11-08-03	10	Tåkern/1060 km/33 dagar/225 grader (SW)
	11-09-05	10	Lebbeke, Oost-Vlaanderen, BELGIEN. 51.00N 04.08E
CN97201	11-08-04	10	Tåkern/50 km/349 dagar/174 grader (S)
	12-07-18	2+	Ralången, Aneby, Småland. 57.52N 14.51E
CN97458	11-08-10	10	Tåkern/1535 km/24 dagar/190 grader (S)
	11-09-03	10	La Morte, Bentivoglio, Bologna, ITALIEN. 44.40N 11.26E
CR30468	11-08-18	10	Getterön, Varberg, Halland. 57.08N 12.15E
	12-07-09	2+ M	Tåkern/199 km/326 dagar/ 48 grader (NE)
CR56862	12-07-14	2+	Tåkern/1060 km/24 dagar/225 grader (SW)
	12-08-07	2+	Lebbeke, Oost-Vlaanderen, BELGIEN. 51.00N 04.08E
CR56890	12-07-15	10	Tåkern/51 km/15 dagar/73 grader (ENE)
	12-07-30	10	Säbyviken, Roxen, Östergötland. 58.27N 15.36E
CR57360	12-07-30	10	Tåkern/1017 km/29 dagar/222 grader (SW)
	12-08-28	10	Eindhoven, Antwerpen, BELGIEN. 51.06N 05.00E

FOTO: CAN YÜCEL

Paul-August Schult och Adam Bergner dokumenterar en kärrsnäppa vid Sjtöuna.

CR57404	12-07-31	10	Täkern/1030 km/29 dagar/220 grader (SW)
	12-08-29	10	Piringen, Limburg, BELGIEN. 50.47N 05.25E
CR57445	12-08-02	10	Täkern/1861 km/25 dagar/222 grader (SW)
	12-08-27	10	Biganos, gironde, FRANKRIKE 44.394N 00.59E
CR57616	12-08-05	10	Täkern/199 km/16 dagar/230 grader (SW)
	12-08-21	10	Getterön, Varberg, Halland. 57.08N 12.15E
CR57729	12-08-10	10	Täkern/1033 km/8 dagar/216 grader (SW)
	12-08-18	10	Sourbrodt, Liege, BELGIEN. 50.29N 06.08E
CR57876	12-08-13	10	Täkern/1771 km/ 34 dagar/223 grader (SW)
	12-09-16	10	Chenac, Charente-Maritime, FRANKRIKE. 45.31N 00.49E
CS93027	12-08-20	10	Täkern/1014 km/10 dagar/220 grader (SW)
	12-08-30	10	Bokrijk, Limburg, BELGIEN. 50.57N 05.25E

Sävsångare (*Acrocephalus schoenobaenus*)

4A31289	11-09-11	10	Mirandola, Modena, ITALIEN. 44.53N 11.08E
	12-07-31	2+	Täkern/1514 km/324 dagar/8 grader (N)
5A49690	11-08-20	10	Mirandola, Modena, ITALIEN. 44.53N 11.08E
	12-07-28	2+	Täkern/1514 km/343 dagar/8 grader (N)

5A59142	11-08-04	2+	Bentivoglio, Bologna, ITALIEN. 44.40N 11.26E
	12-05-23	2+	Tåkern/1535 km/293 dagar/7 grader (N)
CG57296	09-07-29	10	Tåkern/1589 km/31 dagar/187 grader (SSW)
	09-08-29	10	Rimini, Forli, ITALIEN. 44.06N 12.29E
CG57730	09-08-09	10	Tåkern/1560 km/1 år 7 dagar/187 grader (SSW)
	10-08-16	2+	Ortazzo, Ravenna, ITALIEN. 44.22N 12.18E
CN42371	10-09-08	10	Tåkern/1487 km/31 dagar/198 grader (SSW)
	10-10-09	10	Gaggiano, Milano, ITALIEN. 45.24N 09.04E
CN42750	11-07-05	2+ M	Tåkern/1589 km/26 dagar/187 grader (S)
	11-07-31	2+ M	Rimini, Forli, ITALIEN. 44.06N 12.29E
CN46922	11-08-02	10	Tåkern/1589 km/27 dagar/187 grader (S)
	11-08-29	10	Rimini, Forli, ITALIEN. 44.06N 12.29E
CR56954	12-07-20	10	Tåkern/1131 km/21 dagar/205 grader (SSW)
	12-08-10	10	Munchhausen, Bas-Rhin, FRANKRIKE. 48.55N 08.09E
CR56973	12-07-20(29)	10	Tåkern/1582 km/41(32) dagar/187 grader (S)
	12-08-30	10	Gatteo, Forli, ITALIEN. 44.10N 12.25E

Talgoxe (*Parus major*)

2KP75388	11-05-29	00	Hamra, Horn, Östergötl/2 km/1 år 175 dagar/270 grader (W)
	12-11-19		Kullerstad, Horn, Östergötland/57.54N 15.51E "Hittade fjädrar och benen under en fotölj inne...vår katt hade ätit upp den utan att vi sett det"

Blåmes (*Cyanistes caeruleus*)

1EN46826	11-12-30	1+ F	Slästorp, Åsbo/118 km/266 dagar/7 grader (N)
	12-09-21	2+ F	Ässön, Närke/59.15N 15.25E

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*)

3E26025	10-03-24	2+ F	Slästorp, Åsbo/1325 km/1 år 357 dagar/245 grader (WSW)
	12-03-15	3+ F	Cinderford, Glouchester, ENGLAND. 51.49N 02.31E

Sävspurv (*Emberiza schoeniclus*)

1ER23016	11-07-24	10	Tåkern/1106 km/1 år 92 dagar/226 grader (SW)
	12-10-23	2+	Berchem, Oost-Vlaanderen, BELGIEN. 50.47N 03.30E